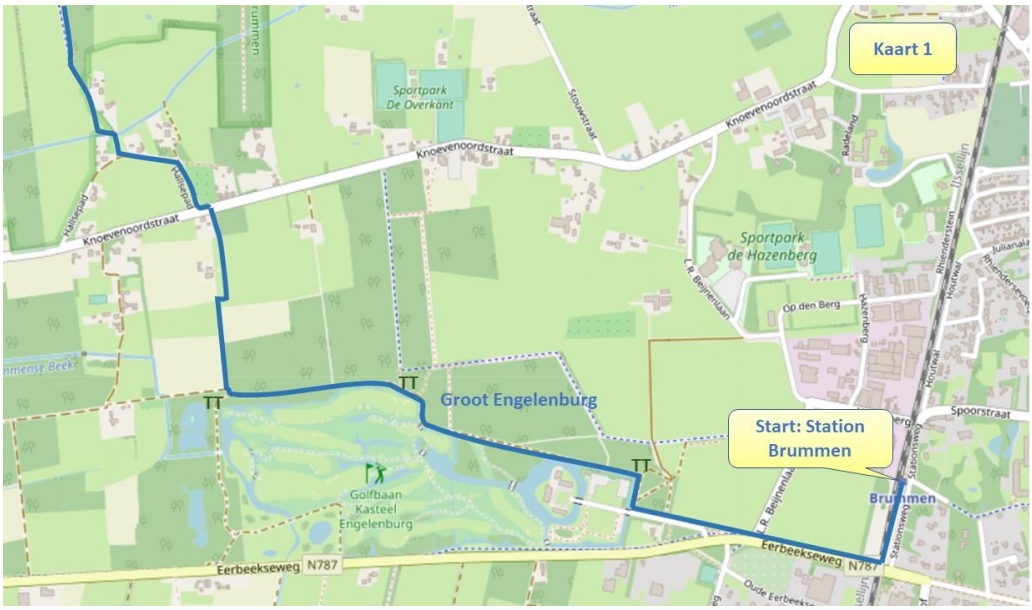
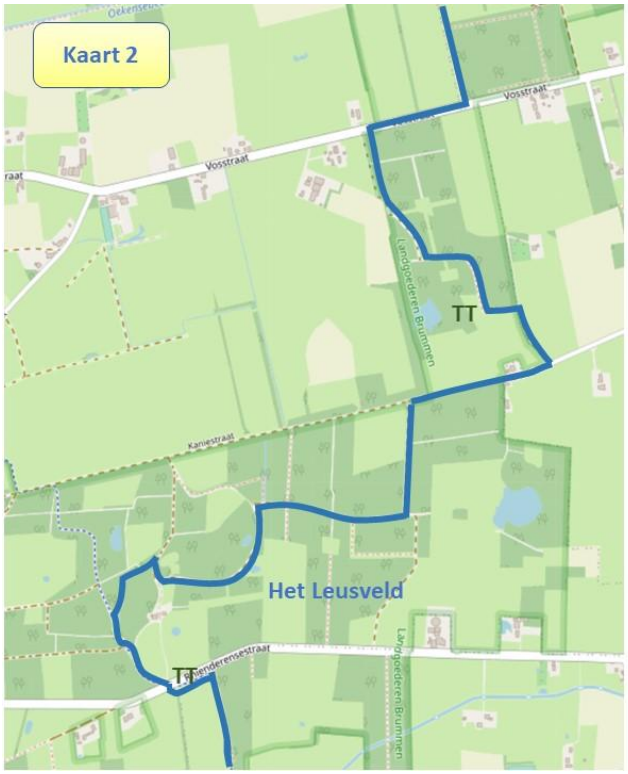
De landgoederen tussen Brummen en Empe

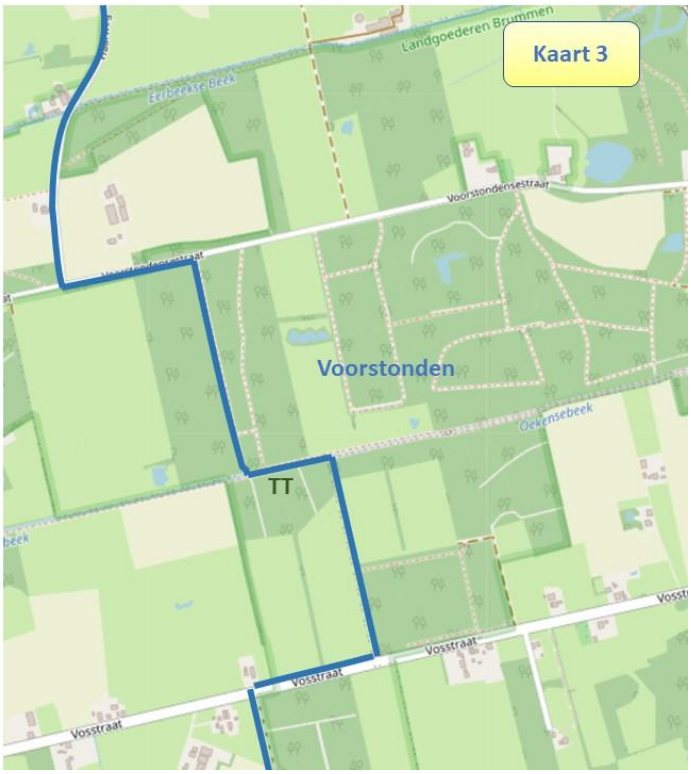
Auteur: Dolf Logemann

Lijnwandeling van station Brummen naar station Voorst-Empe
De randen van de Veluwe hadden in de 19de eeuw een forse aantrekkingskracht op de happy few van Nederland. Er ontstond een gordel van landgoederen, waar ook de huidige bewoners en wij als wandelaars nu veel profijt van hebben. Dat geldt ook voor Brummen en omgeving. Deze wandeling benut de mogelijkheden van het kleinschalige en bosrijke landschap van deze Brummense landgoederen, op de overgang van de Veluwe naar het IJsseldal. We wandelen achtereenvolgens over de landgoederen Groot-Engelenburg, Leusveld, Voorstonden en Sterrebos en door het kleinschalige agrarische landschap bij Empe. U eindigt in het dorp Empe bij het station op de lijn Zutphen - Apeldoorn.

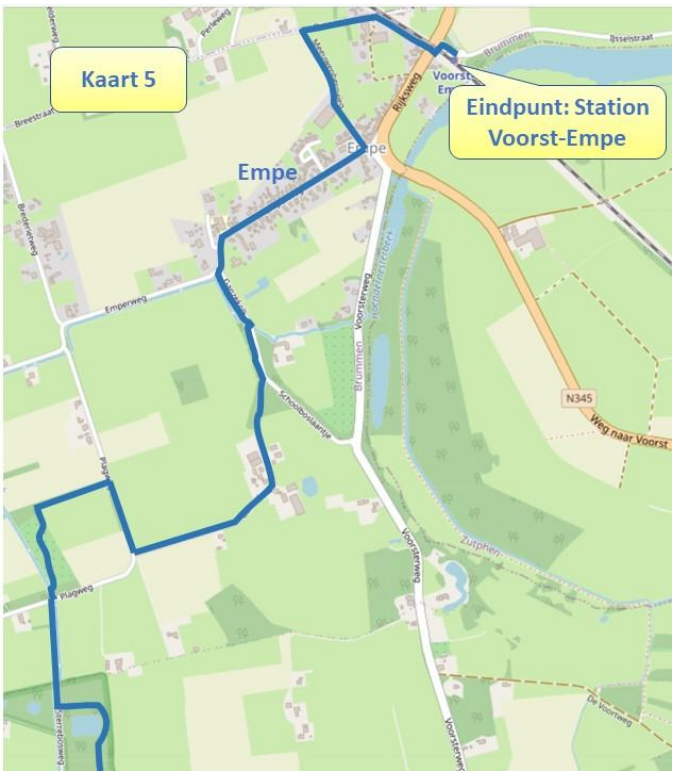

versiedatum: 04-11-2023

Kaart 2
Vosstraat
Landgoederen Brummen
TT
Het Leusveld
TT

Kaart 3
Landgoederen Brummen
Eerbeekse Beek
Voorstondensestraat
Voorstonden
Oekensebeek
TT
Vosstraat
Vosstraat
Vosstraat

Kaart 4
Landgoed
Sterrebos
Tondense Beek
TT
Hoevesteeg
B
Tonden
TT
Landgoederen Brummen
Stobbeweg
Landgoederen Brummen

Kaart 5
Eindpunt: Station
Voorst-Empe
Empe
Emperweg
Voorsterweg
N345
Weg naar Voorst
Zutphen
Voorsterweg

Routebeschrijving

NB1. In deze routebeschrijving vermelden we - tussen haakjes - consequent de straatnamen, ook als die niet in het veld vermeld staan. Dit omdat deze behulpzaam kunnen zijn bij de oriëntatie op de kaart of bij het vragen naar de juiste weg.

NB2. Het eerste deel van de route komt overeen met een traject van het Hanzestedenpad. Deze is geel-rood gemarkeerd. Je kunt tot punt 12 op deze markering lopen.

1. Station Brummen verlaten en in zuidelijke richting lopen ('richting Arnhem')
2. Spoorweg bij de overgang oversteken en rechtdoor over fietspad
3. Waar de weg en het fietspad een lichte bocht naar links maken ga je rechtdoor via een graspad
4. Vóór de toegangspoort van het landhuis Groot Engelenburg rechtsaf, daarna met de bocht mee naar links. Je volgt vanaf dit punt steeds het (kronkelende) bospad door de bosrand dat het dichtst langs de golfbaan loopt, een afstand van ruim 1 km. Je negeert zijpaden en betreedt niet de golfbaan
5. Ter hoogte van het einde van de golfbaan rechtsaf, een pad door agrarisch gebied en langs een nieuwe woonboerderij
6. Einde pad linksaf (Knoevenoordstraat, een asfaltweg) en na circa 50 m rechtsaf (Hallsepad, een betonnen fietspad). Dit pad, met alle bochten volgen tot een graspad parallel aan dit betonpad (met geel-rood merkteken van het Hanzestedenpad). Verder over dit graspad

Je betreedt hier het landgoed Leusveld, in beheer bij Vereniging Natuurmonumenten

7. Aan het einde van dit graspad met de bocht van het betonpad mee naar links, daarna asfaltweg oversteken (Rhienderensestraat) en via fietspad aan overzijde verder. U kunt naast het fietspad in de berm lopen. Je passeert een wit hek

U passeert hier het landhuis van het landgoed Leusveld

8. Ongeveer 300 m na het oversteken van de weg rechtsaf via bospad. Ook hier een geel-rode markering. Volg vanaf hier deze geel-rode markering door het bos tot u 1,3 km verder uitkomt bij eenzelfde wit hek als bij het landhuis Leusveld
9. Bij het hek rechtdoor, voorbij een woonboerderij linksaf (De Slangenwal)
10. Volg vanaf hier opnieuw de geel-rode markering door het volgende bos, tot u uitkomt op een geasfalteerde weg (Vosstraat)
11. Op de Vosstraat rechtsaf en na circa 300 m linksaf, een graspad tussen een diepe greppel en een bosje
12. Aan het einde van dit graspad linksaf langs de beek (NB. Het Hanzestedenpad gaat hier rechtsaf!)
13. Na circa 200 m rechtsaf, via een duiker over de beek. Daarna rechtdoor vis een bospad tot aan opnieuw een asfaltweg (Voorstondensestraat)
14. Bij de asfaltweg linksaf. Je kunt hier aan de linkerkant van de weg over een graspad tussen de bomen lopen
15. Aan het eind van het graspad oversteken en de Haarweg in, een autoluwe asfaltweg
16. Haarweg geheel aflopen tot voorbij het kruispunt met de Hoevesteeg, een afstand van 2,4 km

17. Voorbij de kruising nog 100 m doorlopen, daarna rechtsaf bij een bordje 'De Sterre'
18. Aan het einde van dit rechte bospad klein paadje inlopen dat naar links buigt en zich daarna door een hulstbosje slingert, later door een iets meer open bos
19. Waar het kronkelende paadje als een breder pad recht naar de weg loopt, rechtsaf, opnieuw een pad door een vrij open (beuken)bos. Ook dit pad komt uit bij de weg (Sterrebosweg). Hier rechtsaf
20. Aan het einde van de Sterrebosweg rechtdoor, via een doorgang voor landbouwmachines. 10 m verderop vindt u een klaphekje. Daarachter een smal bospaadje door een open populierenbos
21. Het bospaadje eindigt bij een weiland. Hier linksaf en direct daarna rechtsaf via een met bomen omzoomd dijkje
22. Einde van het dijkje rechtsaf (Plagweg) en na circa 150 m linksaf (Ganzekolk), beide rustige landwegen. Voorbij de zijweg 'Schoolboslaantje' kun je over een bospaadje door het bos links van de Ganzekolk lopen
23. Einde Ganzekolk, rechtsaf (Emperweg)
24. Tweede zijstraat linksaf (Meeuwenbergweg)
25. Einde Meeuwenbergweg rechtsaf (Breestraat)
26. Breestraat aflopen tot provinciale weg. Je ziet het station Empe nu tegenover je liggen. Dit is het eindpunt van deze wandeling.

Praktische informatie

Hoe er te komen
Station Brummen ligt aan de spoorlijn Arnhem - Zutphen (NS)
Station Voorst-Empe ligt aan de spoorlijn Zutphen - Apeldoorn (Arriva)

Horeca
Er is geen horeca op deze route

Percentage verhard-onverhard
Op 50 % van deze wandeling loop je over onverharde of halfverharde paden, de rest over rustige landbouwwegen.

Achtergrondinformatie

Het Natura2000-gebied 'Brummense Landgoederen'

Een deel van de landgoederen waar deze wandeling doorheen loopt is aangewezen als 'Natura2000-gebied', de hoogste status in de Europese natuurbescherming. Aangewezen zijn de deelgebieden Leusveld, Landgoed Voorstonden en de Empese en Tondense Heide. De Brummense landgoederen hebben die status te danken aan de grote hoeveelheid kwel- en bronwater, welke juist op de overgang van de Veluwe naar het IJsseldal (potentieel) in een brede strook aan de oppervlakte komt. 'Potentieel', omdat landbouwmaatregelen en andere grondwateronttrekkingen de hoeveelheid kwel sterk hebben verminderd. Dergelijke kwelgebieden hebben een bijzonder goede waterkwaliteit en herbergen vaak zeer gevarieerde levensgemeenschappen. Veel daarvan is door ontwatering en grondwaterwinning verloren gegaan, maar op de Empese en Tondense Heide is nog een flinke oppervlakte schraal- en blauwgraslanden aanwezig. Op de

landgoederen Leusveld en Voorstonden gaat het vooral om vochtige en zelfs kletsnatte 'alluviale' bossen en om een Europees beschermde soort als de kamsalamander. Los van deze Europese bescherming is het gebied ook bekend om zijn grote populaties kleine ijsvogelvlinders en knoflookpadden, die je beide vooral in de vochtige bossen aantreft. De Europese status verplicht Nederland om maatregelen te nemen om de beschermde soorten en vegetaties te versterken. Dat heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat rond de Empese en Tondense Heide veel gronden zijn aangekocht om de kwelsituaties te verbeteren. Deze wandeling loopt overigens niet over dit natte heidegebied, wel door de landgoederen Leusveld en Voorstonden.

